

СУРХОНДАРЁ ВИЛОЯТИНИ КОМПЛЕКС РИВОЖЛАНТИРИШ ВА АҲОЛИ ФАРОВОНИЛИГИНИ ОШИРИШ БЎЙЧА УСТУВОР ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАБ БЕРИЛДИ

Бошланиши 1-бетда

Бойсун, Сариосиё, Шеробод туманларини курилиш материаллари, Қизирикинг ёнгил саноат, Олтинсойни озиқ-овқат, Ангорни чарм, Бандикон ва Музработ туманларини маҳаллий саноатга ихтисослаштириб, кластерлар ташкил этиши зарурлиги таъкидланди. Хусусан, Сариосиёда курилиш материаллари ишлаб чиқариш инновацион индустрисал зонаси ташкил этилиши айтилди.

Ушбу 8 та ихтисослаштирилган туманда саноатни ривожлантириш учун зарур бўладиган, жами 674 километр сув, электр, газ, йўл, алоқа тармоқларини куриш бўйича манзилли лойиҳалар рўйхати шакллантирилди.

Вилоятда импорт ўринини босувчи янги лойиҳаларни молиялаштириш, зарур инфратузилмани

яратиш, экспортёрларни айланма маблаг билан таъминлаш мақсадида Тикланиш ва тараққиёт жамғарасидан 50 миллион доллар мидордида имтиёзли молиявий ресурс ажратиладиган бўлди.

“Термиз” эркин иктисодий зонаси ва Термиз халқаро савдо марказини Осиё давлатлари учун экспорт маҳсулотлари ишлаб чиқариш ва сотишга хизмат кирадиган асосий майдончага айлантириши вазифаси кўйилди.

Президент етари эътибор берилмаётган яна бир муҳим масала — маҳаллий саноат корхоналари билан жиддий шугулланиш кераклигини кайд этди. Уларни кўйлаб-куватлаш учун импорт ўринини босувчи ихтимоий-майший товарлар ишлаб чиқарувчи маҳаллий саноат корхоналарини мамлакатимизда ишлаб чиқарилмайдиган хомашё ва ярим фабрикатларни импорт қилишда

2026 йил 1 июнгача божхона тўловларидан озод қилиш, вилоятда саноат соҳаларини жаддий ривожлантириш учун маҳсус Мувиқлаштирувчи кенгаш тузиш тақлифини билдири.

Инвестиция лойхаларининг 3 триллион 121 миллиард сўмлиги қишлоқ хўжалиги соҳасига оид. Хусусан, 1 минг гектар иссиқхоналар ташкил этишига 950 миллиард сўм йўналтирилади. Олтинсой, Узун, Бандикон, Денов, Жарқўргон, Музработ, Термиз ва Сариосиё туманларida зайдунт пантанялари, Шеробод, Музработ ва Қизириқда анонзорлар барпо этилади.

Ингилишда Сурхондарё вилоятининг 60 та сектор раҳбари ўз худудига маҳаллаларда “ушиб нуктларни” ишлаблил, уларни ривожлантириш учун иш вактининг камиди 50 физийни маҳаллада ўтказиши, томорқадан оқилона фойдаланиши бўйича янги тизим яратилиши кайд этилди.

— Сурхондарё мисолида томорқадан самарали фойдаланиши бўйича хонадон эгаси—тайёрловчи корхона—қайта ишловчи ва экспортёрларни боғловчи янги яхлит тизим яратамиз. Бунинг учун унумдорлия паст, галлапдан бушайдиган майдонлардан томорқа ер эгаларига сабзавот-полиз маҳсулотлари етиширича учун ўртача 15-20 сотидан 10 йил муддаттаги ишларга ер беринишнинг ҳуқуқий асослари ишлаб чиқида. Ушбу ажратилган ерларда етишириладиган маҳсулотлари мева-сабзавот ва томорқа кластерларни буюртма беради, — деди Шавкат Мирзиёев.

Буюртмачилар маҳсулот етишириш учун барча моддий ресурслар билан таъминлаиди ва етишириладиган маҳсулотни сотиб олади.

Мазкур мева-сабзавот кластерларни фаолияти самараадорлигини ошириш ва яна янги кластерларни ташкил этиш бўйича “йўл харитаси” ишлаб чиқида. 60 та секторнинг хар бирида томорқада маҳсулот етиширичуви хонадонларни кластерлар билан боғловчи, тайёрловчи корхоналар ташкил этилади. Ушбу корхоналар томорқа ер эгаларидан етиширилган маҳсулотни сотиб олади ва саралаб кластерларга экспорт қилиш ҳамда қайта ишлаш учун беради.

Кластерлар томонидан томорқада етиширилган маҳсулотларни ташкил бозорларда сотишни ташкил этиш учун Россиядаги эгичнонимиз ва ваколатхоналарда Сурхондарё вилояти вакиллари фаолиятини йўлга кўйиш кераклиги таъкидланади.

Ингилишда вилоята тадбиркорлик ва ўзини ўзи банд қилишни кенгайтириш учун оиласи тадбиркорлик ҳамда хизмат кўрсатишни ривожлантириш дастурлари доирасида 727 миллиард сўм кредит ажратилиши маъмур қилинди.

Жорий йилда жамоат ишлари, кооператив ва томорқа хўжалиги 50 минг нафар ишсизнинг бандлигини таъминлаш вазифаси кўйилди. Бунга Бандиконка кўмаклашиш ва Жамоат ишлари жамғармаларидан 32 миллиард сўм ажратилиши белгиланди.

Давлатимиз раҳбари ижтимоий инфратузилмани ривожлантириш масалаларига ҳам алоҳида тўхтади.

Бу йил вилоятда “Обод қишлоқ” ва “Обод маҳалла” дастури доирасида 483 та қишлоқ ва маҳалла ободонлаштириш ишлари олиб борилмоқда. Бунинг учун 1,6 триллион сўм маблаг ажратилган.

1 минг 230 километр йўллар таъмирланиши, яна минг километр электр тармоғи тортилиши кайд этилди.

Президент якин 2-3 йилда вилоятда 1,5 миллион аҳолининг ичимлиқ суви муаммоларини эшишиблик ҳал этиш, бунинг учун “Тўлаланг” сув омборидан 400 километрмагистралар тармоқлар тортиш бўйича лойиха ишлаб чиқиш зарурлиги таъкидланади.

Молия вазирлигига вилоятда ижтимоий, коммуникация ва йўл инфратузилмасини ривожлантиришга 2021 йил учун кўшимча 200 миллиард сўм ажратиш бўйича кўрсатма берилди.

Президентимиз вилоятнинг миллий қадриятларини янада ривожлантиришга ҳам алоҳида эътибор қаратди. Хонадонларда корабайр отлар, дўпиллар, дўмбира бўлиши ўзгача файз бериси айтилди. Сурхондарёда чавандозлик мактабини ташкил этиш топшириги берилди. Келгуси йил йилкичиллик, дўмбира, дўппи каби

миллий қадриятларимиз бўйича Наврӯз сайли Сурхондарё вилоятида бўлишини таъкидлади.

Ингилишда шаҳар ва туман стидияларидаги аҳоли билан очиқ мулокот бўлди.

Президент Шавкат Мирзиёев Термиз шаҳрида курилган кўп қаватли уйларни бориб кўрди.

Ушбу 9 қаватли уйларда 208 та хонадон бор.

Бино фасади уч копламадан иборат бўлиб, уйлар қишида исисик, ёзда салқин бўлади. Ҳар бир хонадон алоҳида иситиш қозони билан жиҳозланган. Биринчидан каватли савдо ва сервис шоҳобчалари жойлашган.

Уйларга хизмат кўрсатиш учун бошқарув компанияси ташкил этилган. У ерда электр, газ, лифт ва сантехника усталиги наебатчилиги йўйади. Шунингдек, компания хузурида ўкув маркази ҳам бўлиб, ёшлар кўп қаватли уйларга хизмат кўрсатадиган ишчи касбларни ўрганиши мумкин.

Бу ерга иласи оиласи кўчуб кела бошлади. Уларнинг айримлари хонадонларни давлат томонидан берилган имтиёзлар асосида олган.

Давлатимиз раҳбари шундай иккى оила — Наргиза Раҳимова ҳамда Фаррух Эгамонинг хонадонларида бўлиб, улар билан сухбатлашди.

— Сиёсатимизнинг энг катта талаби маҳаллаларда юриб, одамларнинг муаммоларини эшишиблик ҳал этиш. Бунинг ҳам Сурхондарё бўйича катта режалар белгилади. Ҳаммасининг тагида битта нарса — инсон манфаати бор. Энди бу уйларни аҳолига адодатли бериш керак. Адодат бўлса, қадрига етди, — деди Шавкат Мирзиёев.

Умуман, бу йил Сурхондарё вилоятида 3 минг 500 квартирали кўп қаватли уйлар курилади. 1 минг 460 та оиласи ипотека учун субсидия берилади.

Шу билан Президентимизнинг Сурхондарёга ташрифи якунига етди.

**Матназар ЭЛМУРОДОВ,
Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ,
Холмўмин МАМАТРАЙИМОВ,
ЎЗА мухбирлари**

ФАХР

ГОЛИБ ВА МУЗАФФАР СПОРТЧИЛАР КУТИБ ОЛИНДИ

Бирлашган Араб Амирликларининг Дубай шаҳрида 24-31 май кунлари бокс бўйича катталар ўтрасида бўлиб ўтган Осиё чемпионатида Ўзбекистон терма жамоаси 7 олтин, 6 кумуш, 5 бронза, жами 18 медални кўлга киритиб, юртимизга кайтиб келинди.

Музаффар спортчиларимиз Ислом Каримов номидаги Тошкент ҳалқаро аэропортида тегиши ташкилот ва идоралар вакиллари, оммавий ахборот восьсалатлари ходимлари, спорт муҳисларни тантанали кутуб олишнинг гашти ўзача.

Дилни ўзача ташбехлар чулғаб олади. Бу сафар ҳам шундай бўлди.

Осиё бокс конфедерацияси томонидан ташкил этилган эрқаклар ва хотин-қизлар ўтрасидан китча чемпионатида йигирмага яқин давлатдан 150 нафар чарм кўлкоп усталари совинри ўрин-лар учун бояшлади.

Ватан шаънини жаҳон майдонларида улуғланганларни тантанали кутуб олишнинг гашти ўзача.

Ситора ТУРДИБЕКОВА, Осиё чемпиони:

— Хурсандчилариминг чеки йўқ. Айниқса, Президентимизнинг биз, спортчиларга йўлгаган табриги кўплар қатори менинг ҳам қалбимни гурӯрга тўлдириди.

Албатта, мусобақа катта руҳий босим остида ўтди. Финал жангимни қозогистонлик кучли рақибамга қарда ўтказдим. Ушбу баҳс жуда қийин кечди. Мурағబийларим кўрсатмаларини аниқ бажардим ва галаба қондими. Ниятим, Олимпия ўйинларида келгуси жаҳон чемпионатларида Ватанимиз байроғини баланд кўтариш.

Марат ҚУРБОНОВ, терма жамоа бош мураббийи:

— Қитъа чемпионати йигитларимиз учун жорий йил июн ойида бошланадиган ёзги Олимпия ўйинлари олдидан мухим тайёрларик боксчичини таънидайди. Токио олимпиадаси олдидан нуфузли мусобака даҳарасидан ўтади. Финал жангимни қозогистонлик кучли рақибамга қарда ўтказдиган. Президентимизнинг боксчичини таънидайди. Ниятим, Олимпия ўйинларида олтин медални кўлга киритиб, халқимиз, Юртбошимиз ишончини оқлашади.

Баҳодир ЖАЛОЛОВ, Осиё чемпиони:

— Аввалинбор, давлатимиз раҳбарига ўз миннатдорлигимни билдираман. Чунки биз, спортчиларга яратиб берилган шароитлар турфайли шундай галабаларга эришмоқдамиз. Президентимизнинг боксчичини таънидайди. Ниятим, Олимпия ўйинларида олдин ўзига хос мотивация бағишилади. Ниятим, Олимпия ўйинларида олтин медални кўлга киритиб, халқимиз, Юртбошимиз ишончини оқлашади.

Дилшод РЎЗМЕТОВ, Осиё чемпиони:

— Бизнинг галабамиз халқимиз гуруруни юксалтирганидан жуда хурсандман. Олимпия олтин медалларини Ўзбекистонга олиб келишидек шароитларни гарданимизга оғланимиз. Мазкур мусобака Токио бахслари олдидан кичик олимпиада бўлди.

2021 йили Осиё “чўйқиси” забт этилди. Осиё бокс тарихи зарвара-ғига ЎЗБЕКИСТОН номи мурхланди. Бу шукух, унинг музаффар тафти ёшларимиз, минг-минглаб бокс ишиқбозларига ифтихор бағишилаши шубҳасиз. Мазкур голиблик сабаб яна юзлаб оиласлар оммавий спорт билан шуғулланишга азм этса, жажжи фарзандларини спорт масканлари сари етакласа, не тонг.

Тўлқин РЎЗИЕВ,
журналист

МУНОСАБАТ

**Тўлқин КИЛИЧЕВ,
бокс бўйича
Ўзбекистон терма жамоаси
катта мураббийи**

Сўнгги йиллarda мамлакатимизда жисмоний тарбия ва спорт соҳасини ривожлантиришга қарашли таътиби кирадиган алоҳида эътибор самараси спортчиларимизнинг халқаро мусобақаларда эришган мұваффақиятларидан намоён бўлди.

Давлатимиз раҳбари томонидан янада имзоланган “Ўзбекистонда бокс тарбия ва спорт соҳасини ривожлантиришга қарашли таътиби”ни таънидайди. Ресpublikamiz бокс бўйича аёллар терма жамоаси Осиё чемпионатини 1 та олтин, 5 та кумуш ва 2 та бронза медалдаги яхши ўтказдиган. Бирор таътибни таънидайди.

Жорий йил 24-31 май кунлари Бирлашган Араб А

БОҒ ОРАЛАБ...

ЯНГИ ИМКОНИЯТЛАР ИШЛАШГА, ИЗЛАНИШГА ЧОРЛАЙДИ

Мастурахон САЙФУТДИНОВА,
“Фарғона анончлиқ” агрофирмаси раҳбари

Захиридин Мұхаммад Бобур Марғилонга қуйидаги таъриф берган: "...Пур неъмат, анири ва ўргуи асру кўп хўб бўлур. Бир жинс анон бўлур “дона калон” дерлар, чучуклигида зардолу майхушлигидин андак чошни бор. Самонон анонларига таржех қиласа бўлур...”.

Қадимдан анон катта даромад манбаи, нойёб шифобаҳаш неъмат сифатида қадрланган. Замонавий тибиётда ҳам, ҳалқ табобатида ҳам кўп ишлатилади. Жаҳон бозорида унга бўлган талаб ва тақлиф ҳамиша юкори.

Яна бир жиҳатга эътибор қаратмоқчиман. Анонинг бошида тохи бор, шунинг учун ҳам у мевалар подноси хисобланади. Болалигимда онам менга буни кўп уқтирган. Кўлимга супури туқзаби, ҳар бир топ анонинг тагини тозалатди, доим озода тутиши зарурлигини айтади. Гулининг нағис очилиб туриши кўнгил ниятларининг икобатига уҳшарди. Шунданнинг, анонга мөхим ўзгача. Куба туманидаги адирларда анонзорлар барпо этидик. Кейинги йилларда биргина Куба эмас, Кувасой шахри ва Тошкент туманининг туташ худудида ҳам катта ишлар амалга оширилди. Масъулияти чекпанган жамият шаклидаги “Фарғона анончлиқ” агрофирмаси ташкил этиб, Куванинг машҳур анон шурхатини тиклашга астойдил киришлик.

Президентимизнинг бундан уч йил аввал Фарғона вилоятига ташрифи чоғида агрофирмамида ҳам бўлиб, бу ердаги ишлар билан якиндан танишди. Фарғона давлат университетида анончлиқ йўналишини очиб, янги навлар яратиш, мутахассислар тайёрлаш борасида тақлиф ва тавсиялар берди. Ўтган киска вақтда бу ерда салмоқли ишлар қилинди. Университетда кафедра ташкил этилди, агрономия-анончлиқ мутахассислари тайёрлаш йўлга

куйилди. Ҳозирги кунда ушбу йўналиш бўйича 100 нафарга яқин ёш таҳсил олмоқда. Янги навлар яратиш борасида ҳам иш олиб борилипти.

Давлатимиз раҳбари иктисодий тармоқлар олдига вазифа кўр экан, ҳар бир ҳудуднинг хусусиятидан келиб чиқиб пойҳа қилиш, “ӯсиш нутқалари”ни топиб, ривожлантириш зарурлигини таъкидлайди. Сурхондарё вилоятидаги шундай йўналишлардан бир — анончлиқ. Анонинг айрим навлари меваси бир килограммгача тоза босади.

Шерободдинг анорчилик соҳасидаги таъкидаси узоқ-яқинга машҳур, фарғоналикпрага ҳам яхши маълум. Мухими, ўзаро фикр алмасиб, бир-биридан ўрганиб, энг самарали жиҳатларидан ибтидайли.

Президентимизнинг Шерободдаги анончлиқ хўжаликлари фаолияти билан танишни чоғида соҳанинг ривожлантириш борасида билдирган тақлифлари бизни ҳам беҳад мамнун эти. Зоро, бу ерда ибрат олишига молик ишлар килинмоқда. Шеробод туманининг ўзидаги Касалтиқдан қандай ҳимоя қилишини ҳамма ҳам билмайди. Энг катта нарса — нав керак. Кейин шу навни хонадонларга киргизиш зарур”, деган фикр-муҳозалалари анончликлар дилидаги гап бўлди.

Кейинги пайтда бажарилган ишлар кўлами янада ҳавас кигулилар. Якингача туманда 2 минг 400 гектар анонзор бўлса, жорий йилда хосилдорлиги паст бўлган 3 минг гектардан зиёд паҳта ва ғалла майдонлари ўрнида фермер хўжаликлари ва тадбиркорлар томонидан анон бофлари ташкил

Дунёда анонникидек чиройли гул, мевасининг донасилик чиройли ёқут тош йўқ. Она табиатнинг ўзига хос мўъжизаси хисобланган анон асрлар давомида жаҳонга маълум ва машҳур.

етилган. Бунинг натижасида кўшимча 3 мингта янги иш ўрни яратилган. Бу янги кўчталардан уч-тўрт йил ўтмай, 18 минг тонна ҳосил олини, унинг 8 минг тоннаси қайта ишланиши ва 10 минг тоннаси экспорт қилиниши режалаштирилган.

Давлатимиз раҳбарининг: “Бизда анончлиқ бўйича айнана бор. Лекин имм йўқ, китоб йўқ, лаборатория йўқ. Анон жайдари усулда етиширилпти. Касалтиқдан қандай ҳимоя қилишини ҳамма ҳам билмайди. Энг катта нарса — нав керак. Кейин шу навни хонадонларга киргизиш зарур”, деган фикр-муҳозалалари анончликлар дилидаги гап бўлди.

Бу фикрлар якин истиқболда худи Фарғонагада каби имлий-амалий аҳамият касб этиди. Чунки Сурхондарёда қишлоқ хўжалигини инновацион йўналтириш бўйича институт ташкил этиш, анон билан бирга лимон, хурмо етишириши кўпайтириш зарур. Бу анончликларни энг долзарб масалалардан берилди.

Бу фикрлар якин истиқболда худи

Фарғона вилоятида ҳам анонзорларни кенгайтириш, серхосил, эртапишар навлар яратишга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Истиқболдаги режалар дастурига кўра, 2000 гектар майдонда дунёга машҳур бўлган анон навлари парваришлантириш. Режамиз — 2025 йилга бориб 200 минг тоннадан ортиқ анон етишириш, унинг 120 000 тоннасини экспорт қилиш.

Биргина Куба туманидаги 1472 гектарлик анонзорлар “Наврўз”, “Толмозор”, “Ўрабоши”, “Дехонобод”, “Баҳор”, “Мустақалик” маҳалла фуқаролар йигинларидаги хонадонлар томорқаси хиссасига тўғри келади. Қизил анон, аччик анон, туттиши, қозоқи қайм, қорадон, ширипнўчук навли мевалар ҳар бир хонадонда бор.

Президентимиз Шерободда анончлиқ йўналишини қилинши керак бўлган ишларга ҳам алоҳида эътибор қаратди. Серхосил, эртапишар навларини яратиш ва уларни маҳаллий тадбирларни ўтказишида томилатиб сугориш сингари самарали ва тежамкор усуллардан унумли фойдаланиш борасида амалий ишлар килинганти.

Ўтган йилнинг ўзида Куба туманида

етиширилган 3 минг тоннадан ортиқ сарҳил мевалар Жанубий Корея, Россия, Қозогистон, Қирғизистонга экспорт килинди. Имкониятларимиз бу ҳажми иккича ўхсашига оширишга этиди.

Бундай ишларга бодорчилик ривожланган Олтиариқ туманидаги Қизилтепа

массиви ҳамда Риштон тумани ҳудудида Марқазий Фарғона ерларида ҳам киришилди. 300 гектар майдонда янги анонзор бофлар ташкил этилди, кариб 250 минг туп сара кўчат ўтказилди.

Олтиариқ туманида узумчилик яхши ривожланган. Лекин бу ердаги шартар орнозорлар ташкил этилди. Масалан, кам ҳосилли бофлор, кир-адирларда янги анонзорлар ташкил этиши маъқсадга мувофиқ хисобланди. Шу кунга кадар туманда 380 гектар янги ўзлаштирилган ерда анонзорлар барги этилди. Анон сувтаб-лаб экинлар турғи киради. Сув тақиб бўлиб бораётган бугунги кунда сугоришнинг мубобил усулларидан фойдаланиш керак. Шу максадда томилатиб сугориш бўйича янги лойиҳалар амалга оширилмоқда.

Вилоятимизда таъми, кўриниши, сарҳосиллиги ва шифобаҳшлиги билан алоҳида ажralиб турдагига экспортбон аноннинг янги навларини яратиш, анон шарбатини қайта ишлаш, шартарни орнолтириш, экотуризмни йўлга кўйишга эътибор бериш талаб этилади.

Айни кунда миришор бобонглар ҳамда Фарғона давлат университети профессор-юқитувчилари ҳамкорлигидаги аноннинг ҳароратга чидамли, серхосил, эртапишар янги навларини яратиш ва кўпайтириш, маҳсулот ҳажми ҳамда сифатини оширишга қаратилган инновацион фоя, имлий ишламаларни амалиётта жорий этиш, агротехник тадбирларни ўтказишида томилатиб сугориш сингари самарали ва тежамкор усуллардан унумли фойдаланиш борасида амалий ишлар килинганти.

Биргина Куба туманидаги 1472 гектарлик анонзорлар “Наврўз”, “Толмозор”, “Ўрабоши”, “Дехонобод”, “Баҳор”, “Мустақалик” маҳалла фуқаролар йигинларидаги хонадонлар томорқаси хиссасига тўғри келади. Қизил анон, аччик анон, туттиши, қозоқи қайм, қорадон, ширипнўчук навли мевалар ҳар бир хонадонда бор.

Президентимиз Шерободда анончлиқ йўналишида иш олиб бораётган хўжаликларга 3 миллион туп кўчат этиклиб берамиз.

Буғун Фарғона анонзорларидаги бўлган киши уфқа туташ далалар бўйлаб ятишиб кетган қирмизи анон мевалаларига ошуфта бўлади. Анончи бобонглар таъбери билан айтганда, сиғир йилида ҳосил ҳар қаҷонидан мўл келади.

Куба ва Тошкент туманинда, Кувасой шахри ҳудудида 300 гектар майдонда аноннинг 12 та истиқболи нави парваришланмоқда. Ўтган йили 200 минг тупдан ортиқ анон кўчати қаламаларидаги тайёрланди. Тез орада анончлиқ йўналишида иш олиб бораётган хўжаликларга 3 миллион туп кўчат этиклиб берамиз.

Буғун Фарғона анонзорларидаги бўлган киши уфқа туташ далалар бўйлаб ятишиб кетган қирмизи анон мевалаларига ошуфта бўлади. Анончи бобонглар таъбери билан айтганда, сиғир йилида ҳосил ҳар қаҷонидан мўл келади.

Кувасой шахри ҳудудида 300 гектар майдонда аноннинг 12 та истиқболи нави парваришланмоқда. Ўтган йили 200 минг тупдан ортиқ анон кўчати қаламаларидаги тайёрланди. Тез орада анончлиқ йўналишида иш олиб бораётган хўжаликларга 3 миллион туп кўчат этиклиб берамиз.

Буғун Фарғона анонзорларидаги бўлган киши уфқа туташ далалар бўйлаб ятишиб кетган қирмизи анон мевалаларига ошуфта бўлади. Анончи бобонглар таъбери билан айтганда, сиғир йилида ҳосил ҳар қаҷонидан мўл келади.

Кувасой шахри ҳудудида 300 гектар майдонда аноннинг 12 та истиқболи нави парваришланмоқда. Ўтган йили 200 минг тупдан ортиқ анон кўчати қаламаларидаги тайёрланди. Тез орада анончлиқ йўналишида иш олиб бораётган хўжаликларга 3 миллион туп кўчат этиклиб берамиз.

Буғун Фарғона анонзорларидаги бўлган киши уфқа туташ далалар бўйлаб ятишиб кетган қирмизи анон мевалаларига ошуфта бўлади. Анончи бобонглар таъбери билан айтганда, сиғир йилида ҳосил ҳар қаҷонидан мўл келади.

Кувасой шахри ҳудудида 300 гектар майдонда аноннинг 12 та истиқболи нави парваришланмоқда. Ўтган йили 200 минг тупдан ортиқ анон кўчати қаламаларидаги тайёрланди. Тез орада анончлиқ йўналишида иш олиб бораётган хўжаликларга 3 миллион туп кўчат этиклиб берамиз.

Буғун Фарғона анонзорларидаги бўлган киши уфқа туташ далалар бўйлаб ятишиб кетган қирмизи анон мевалаларига ошуфта бўлади. Анончи бобонглар таъбери билан айтганда, сиғир йилида ҳосил ҳар қаҷонидан мўл келади.

Кувасой шахри ҳудудида 300 гектар майдонда аноннинг 12 та истиқболи нави парваришланмоқда. Ўтган йили 200 минг тупдан ортиқ анон кўчати қаламаларидаги тайёрланди. Тез орада анончлиқ йўналишида иш олиб бораётган хўжаликларга 3 مليون туп кўчат этиклиб берамиз.

Буғун Фарғона анонзорларидаги бўлган киши уфқа туташ далалар бўйлаб ятишиб кетган қирмизи анон мевалаларига ошуфта бўлади. Анончи бобонглар таъбери билан айтганда, сиғир йилида ҳосил ҳар қаҷонидан мўл келади.

Кувасой шахри ҳудудида 300 гектар майдонда аноннинг 12 та истиқболи нави парваришланмоқда. Ўтган йили 200 минг тупдан ортиқ анон кўчати қаламаларидаги тайёрланди. Тез орада анончлиқ йўналишида иш олиб бораётган хўжаликларга 3 مليون туп кўчат этиклиб берамиз.

Буғун Фарғона анонзорларидаги бўлган киши уфқа туташ далалар бўйлаб ятишиб кетган қирмизи анон мевалаларига ошуфта бўлади. Анончи бобонглар таъбери билан айтганда, сиғир йилида ҳосил ҳар қаҷонидан мўл келади.

Кувасой шахри ҳудудида 300 гектар майдонда аноннинг 12 та истиқболи нави парваришланмоқда. Ўтган йили 200 минг тупдан ортиқ анон кўчати қаламаларидаги тайёрланди. Тез орада анончлиқ йўналишида иш олиб бораётган хўжаликларга 3 مليون туп кўчат этиклиб берамиз.

Буғун Фарғона анонзорларидаги бўлган киши уфқа туташ далалар бўйлаб ятишиб кетган қирмизи анон мевалаларига ошуфта бўлади. Анончи бобонглар таъбери билан айтганда, сиғир йилида ҳосил ҳар қаҷонидан мўл келади.

ФОЛЬКЛОР

Мұхаммад ЭГАМҚУЛОВ,
Жиззах ихтисослаштирилган
санъат мактаби ўқитувчи

Инсон хоҳ шоҳ, хоҳ гадо, зиёли ёки зодагон, ёинки оддий меҳнаткаш бўлсин, ҳар қандай давр ва жамиятда ижтимоий келиб чиқишидан катъи назар, унинг руҳияти ва фитрати рағбатта, шижоатта ва маънавий озуқага этиёж сезади.

Хар бир киши фараздим мард, ҳалол, ўқимишли, эл корига ярайдин комил инсон бўлсин, деб ният қиласди. Комилликка етиш учун, аввало, одамнинг руҳияти тетик, онги ва тафаккури соглом, қалби эса шижоатга лиммо-лим бўлгуми даркор. Тетик руҳият ва шижоаткор қалб соҳибининг шаклларниша таълим-тарбия, маънавия ва маърифат билан биргаликда санъатнинг ҳам ўрни бекеши.

Қадимий санъат турларидан бўлмиш баҳшичиллик узоқ ўтмиша ҳам қадр топган. Чунки баҳшичиллик сўз ва оханг уйинига ёшларининг мард, жасор ва ватанпарвар инсон бўлий улгайшида катта ўрин тутган. Оғзаки маълумотларга кўра, саркардалар уруш сафарларида аскарларни шижоат ва жасоратини, Ватанинда садоқатни юқори даражага кўтариш мақсадида узлари билан баҳшиларни олиб юрган.

Хеч бир эр йигит йўқки, Алломишидек ботир ва ҳалол бўлишини орзу қилмаган бўлса, ўзбегим-

ши, эл корига ярайдин комил инсон бўлсин, деб ният қиласди. Комилликка етиш учун, аввало, одамнинг руҳияти тетик, онги ва тафаккури соглом, қалби эса шижоатга лиммо-лим бўлгуми даркор. Тетик руҳият ва шижоаткор қалб соҳибининг шаклларниша таълим-тарбия, маънавия ва маърифат билан биргаликда санъатнинг ҳам ўрни бекеши.

Қадимий санъат турларидан бўлмиш баҳшичиллик узоқ ўтмиша ҳам қадр топган. Чунки баҳшичиллик сўз ва оханг уйинига ёшларининг мард, жасор ва ватанпарвар инсон бўлий улгайшида катта ўрин тутган. Оғзаки маълумотларга кўра, саркардалар уруш сафарларида аскарларни шижоат ва жасоратини, Ватанинда садоқатни юқори даражага кўтариш мақсадида узлари билан баҳшиларни олиб юрган.

Хеч бир эр йигит йўқки, Алломишидек ботир ва ҳалол бўлишини орзу қилмаган бўлса, ўзбегим-

ши, эл корига ярайдин комил инсон бўлсин, деб ният қиласди. Комилликка етиш учун, аввало, одамнинг руҳияти тетик, онги ва тафаккури соглом, қалби эса шижоатга лиммо-лим бўлгуми даркор. Тетик руҳият ва шижоаткор қалб соҳибининг шаклларниша таълим-тарбия, маънавия ва маърифат билан биргаликда санъатнинг ҳам ўрни бекеши.

Қадимий санъат турларидан бўлмиш баҳшичиллик узоқ ўтмиша ҳам қадр топган. Чунки баҳшичиллик сўз ва оханг уйинига ёшларининг мард, жасор ва ватанпарвар инсон бўлий улгайшида катта ўрин тутган. Оғзаки маълумотларга кўра, саркардалар уруш сафарларида аскарларни шижоат ва жасоратини, Ватанинда садоқатни юқори даражага кўтариш мақсадида узлари билан баҳшиларни олиб юрган.

Хеч бир эр йигит йўқки, Алломишидек ботир ва ҳалол бўлишини орзу қилмаган бўлса, ўзбегим-

БАҲШИЧИЛИК

МАЪНАВИЙ КАМОЛОТДА МУҲИМ ЎРИН ТУТАДИ

санъаткорларини бирдек ўйлантириб келаётган бу муаммоми ечимини топишнинг энг равон, энг мақбул ўйларини кўрсатиб берди.

Жумладан, давлатимиз раҳбарининг: "Айни вақта хозирги глобаллашув даврида, тикорат воситасига айланган "оммавий маданият", шоубизнеснинг салбиг тасъири тобора кучайиб бораётган мурракаб замонда ҳар қандай миллий маданиятнинг булуги бўлган фольклор санъатига эътибор ва қизикиш, афусуки, сусайиб бораётгани ҳам сир эмас. Ҳобуки, фольклор санъати, таъир жоиз бўлса, бу — инсоннинг болалик қўшиғидир", деган фикрлари ушбу фестивалнинг ҳам маънавий, ҳам ижтимоий, ҳам эстетик аҳамиятини белгилайди.

Қадимий ва қадрли санъат тури ҳисобланмиш баҳшичиллик авлоддан авлодга, отадан болага, устоздан шогирда ўтиб, ҳалқнинг тарихи, ўзлиги ва дардини кўпайди.

Юртимизнинг барча худудларида машхур ҳалқ баҳшилар бўлган. Мәълумотларга қараганда, XIX аср ва XX аср бошларни доностончиликнинг энг гуллаған, ижро усуслари гоётгда такомилига етган даври ҳисобланади. Бу даврда баҳшилар репертуарида 200 га яқин ҳалқ достони бўлган. Машхур баҳшилар давронинг мухим ижтимоий-сийсиёт воеқаларни тасвирлови 20 дан ортик янги достон юратган. Фольклор замонидан мустаҳкам турган бу ижодкорлар янги-янги шаки ва имкониятлар излаб топиб, анъанавий усуслари тасвирли воситаларни янги тасвирлашади.

Достончилик — юқсан профессионал санъат.

Шунинг учун ҳам етакчи ҳалқ шоирлари бўллаҗак баҳши — шогирд тайёrlашга алоҳида эътибор берган. Оғзаки яратилиб, оғзаки кўялаб келинган достонларни авлоддан авлодга қўяфат шу ўй билангиша етказиш мумкин эди. Етакчи баҳшилар шогирдларига йиллар давомида достончилик ўйларини ўргатган. Барча ўқитиш-уртаси ишлари устознинг кўялашини тинглаш орқали амалга оширилган. Шогирд устоз репертуарининг муайян кисмини ўғриб, мустакл икрори даражасига кўтлагич, унга оқ ўй тиланган.

Мамлакатимизда достон кўялаш анъанаси қадимда уй йўналишда ривоҷланган. Биринчи йўналиш — Булунгр, Кўргон, Шахрисабз, Қамай, Нарлай, Шербод, Жануний Токиқистонда яшовчи ўзбек-лақай достончилик мактабларида дўмбира чешиб, яъна ҳола, бўғиз овоз билан ижро этилган. Иккинчи йўналиш — Хоразмда тор, дутор, ғижжак, гармон, буламон, қўшнай, доира жўргилигда бъаъзан яъна, бъаъзан жуфт ҳолда, очик овоз билан кўйланган. Учинчи йўналиш Фарғона водийсига хоҳ бўлиб, унда дутор жўргилигда очик оводза айтилган. Ушбу мактабларнинг айримлари ўз фаoliyati тутхатган, баъзилари эса йўқолиб кетиши афрасида турган бир пайдо давлатимизда раҳбарни ташаббуси билан Термиз шаҳрида баҳшилар мактаби ташкил топши. Бундан кўйланган ассоциацияларни ашаб-ишидади ёшларни кашш ва этиш ва тарбиялаш, навқирон авлодни ҳалқ оғзаки ижодининг ноёб ва бой ҳазинаси билан яқиндан

танишириш ва уларни ҳар томонлама кўллаб-куватлашдан иборат.

Халқ ижодкори — баҳшилар, шоирлар, оқинлар, жировлар ва киссаҳонларнинг ўзаро ҳамкорлиги, бири-бирига устоз-шогирдлиги, шу оркали улар эпиг репертуарининг бойб ғориби ҳамкорлик ижодининг яшаб колиши учун ҳаётий аҳамиятга эга. Шу маънода, фестивалга ҳалқаро маком берилганда барча жиҳатдан асослиги ва ибратидир. Айни вақта бундай фестиваллар, кўрик-тантовлар, ҳамкорлика турли-туман тадбирлар ўтиказиши халимиз бадиий ижоди бойликларини ҳалқаро миқёса тарифлашвилини ўйнишади.

Ушбу фестиваль кўлами ва аҳамияти жиҳатдан жуда нуғузли саналди. Буни унинг ЮНЕСКО шафелегида ўтиказиётгани, маскур санъат байрамини ўнлаб давлатларнинг оммавий ахборот воситалари бевосита ёритиб боришидан ҳам билса бўлади.

Баҳшичиллик маънавий камолотда мухим ўрин тутганини хисобга олиб, маскур санъат турини янада оммалаштириш, баҳшилар ижорларини аудио, видеостасмаларга ёзиб олиш, китоб холига кептириш асосий вазифалардан бирорид. Шунингдек, достонларимиз асосида имон даражасига фильмлар яратиш, таълим тизимида улардан кенг фойдаланиши, достонларни фундаментал илмий таддик этиши ширарини янада кучайтириб, худудларда аввал мавжуд бўлган баҳшичиллик мактабларини қайта тикилаш каби бир қатор эзгу ишларни амалга ошириш жуда муҳимдир.

ҚИШЛОҚ ТУРИЗМИ

ИҚТИСОДИЁТНИНГ МУҲИМ ТАРМОФИ

Фарҳод БОБОЖОНОВ,
"Dunyo bo'ylab" телеканали
катта муҳаррири,
Республика Маънавият-
тарбигот маркази ҳузуридаги
"Маънавият тарбиготчиси"
таълим муассасаси
маърузачиси

Ердан кўтарилишимиз ҳамонро борт маликалари илтифот билан "Тошкентсув" ичасимни ё шарбат?" деб сўрайди. "Тошкент" сўзи купонигма шунақанги ёқимли эшилтилади, асти қўяверасиз. Сувни ўхлпайман. Бу таъм менга Наволисойнинг зилот сувини эслатади. У шундай тотлики, ичиб тўймайсан. Гарбий Тяньшань музлукларидан эриб, томилаб тушаётган сув "тома-тома кўл булур" деганларидай, шифобахш булокларга кўшилиб, Сижжак қишлоғи томон қоқди.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйналишларидан бирига айланниб, ичиб ва халқаро туризмда мухим аҳамият касб этмоқда.

Бугунки кунда қишлоғи туризми сайдоҳликнинг янги ва истиқболи ўйнали